

A Fővárosi Ítéltábla a Trinn Ügyvédi Iroda (**cím**) és a vele együttműködésben dr. Metzinger Péter ügyvéd (**cím**) által képviselt **felperes neve (cím)** felperesnek, a dr. Visegrády Zoltán ügyvéd (fél címe 2) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2017. június 20. napján kelt, 5.G.45.121/2015/13. számú ítélete ellen, a felperes által benyújtott fellebbezés folytán, a 2018. március 14. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (Százezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - 660.000 (Hatszázhatvanezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság a 13. sorszámú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 400.000 forint perköltséget, továbbá az államnak 495.000 forint illetéket.

Ítélete indokolásában előrebocsátotta, hogy a felperes befektetési vállalkozás, az alperes az ügyfele, aki a felperesnél értékpapírokkal rendelkezett.

A törvényszék által felállított tényállás a következő:

A felperes tevékenysége során Üzletszabályzatot alkalmazott, amely rendelkezést tartalmazott a szerződéskötésre, megbízásokra.

A 12.3.1. pont szerint a szerződés megkötésére, megbízás adására a Társaság ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségeiben, valamint az általa működtetett egyéb értékesítési és az Üzletszabályzatban meghatározott elektronikus felületen és csatornák útján kerülhetett sor.

A 12.3.2. pont szerint a Társaság a szerződést az Üzletszabályzat által előírt módon írásban vagy írásban kötött keretszerződés alapján elektronikus úton rögzítette.

A 12.4. pont szerint elektronikus úton érkezettnek kellett tekinteni a telefaxon, interneten vagy telefonon adott ajánlatokat, megbízásokat.

A telefonon történő ügyletkötés, illetve megbízás adás szabályait a 12.4.3. számú alfejezet foglalta magában.

A 12.4.3.1. számú, általános rendelkezéseket rögzítő rendelkezés szerint a Társaság az általa meghatározott, alacsony kockázatú, nem komplex termékek esetében telefonos szolgáltatási

szervezés nélkül is biztosította ügyfeleinek a telefonos szolgáltatást.

A Társaság jogosult és köteles volt végrehajtani azokat a telefonon adott megbízásokat, utasításokat, amelyek megfeleltek az Üzletszabályzat előírásainak. A vonatkozó feltételeket a Társaság jogosult volt bármikor egyoldalúan megváltoztatni, ami nem vonatkozott a már folyamatban lévő megbízásokra.

A „visszaigazolás” címet viselő 12.4.3.6. pontban rögzítésre került, hogy amennyiben a megbízás elfogadásának feltételei fennállnak, akkor a Társaság alkalmazottja - nevének egyidejű közlésével - visszaigazolja az ügyfél által adott megbízás elfogadását, a szerződés megkötését. Az ajánlat és a visszaigazolás közötti esetleges eltérést az ügyfél haladéktalanul köteles jelezni. Ilyen jelzés hiányában a megbízás a visszaigazolásnak megfelelő tartalommal, a Társaság általi nyilvántartásba vétellel jön létre, illetve az esetleges eltéréssel kapcsolatos kárveszélyt az ügyfél viseli.

A „rögzítés” címet viselő 12.4.3.8. pontban írtak szerint a Társaságnak hangrögzítő berendezéssel kellett rögzítenie a telefonon érkező megbízásokat.

A telefonon elfogadható megbízásoknak a fogadást követő legkésőbb 24 órán belül rögzítésre és írásba foglalásra kellett kerülniük a Társaság nyilvántartási rendszerében. Az ügyfél köteles volt a szerződést a Társaság fiókhálózatában egy munkanapon belül, ügyfélforgalmi időben aláírni. Amennyiben az ügyfél ennek nem tett eleget, a Társaság a szerződést az ügyfél részéről elfogadottnak tekintette. Az ilyen szerződéssel kapcsolatban az ügyfél később panaszt vagy igényt, alappal nem terjeszthetett elő.

Az Üzletszabályzat 12.6. pontja az ajánlatra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazta.

A 12.6.1. pont szerint a szerződési szabadság polgári jogi elve alapján az ügyfél részéről érkező ajánlatot a Társaság jogosult volt elutasítani, amiről nem volt köteles írásban tájékoztatni az ügyfelet. A 12.6.2. pont szerint az ajánlatnak minden olyan információt tartalmaznia kellett, amely az adott ügylet teljesítéséhez a Társaság megítélése szerint szükséges volt.

Az Üzletszabályzat 12.7. pontja az üzleti órákra, illetve megbízások fogadására vonatkozó rendelkezésekről szólt. A 12.7.1. pont szerint a Társaság az Üzletszabályzat mellékletét képező kondíciós listában meghatározott üzleti órák alatt fogadta be az ügyfél megbízásait, rendelkezéseit, ideértve a számlákkal kapcsolatos terhelési megbízásokat is.

A 12.7.2. pont szerint a megbízások - egyértelmű, ellenkező utasítás hiányában - a tárgynapra vonatkozó megbízásnak voltak tekintendők. A 12.7.3. pont szerint a Társaság az Üzletszabályzathoz mellékelte kondíciós listában meghatározott időpontig teljesítette a tárgynapon befogadott, illetve beérkezett megbízásokat/rendelkezéseket. Az ezen időpontot követően, tárgynapon befogadott, illetőleg beérkezett megbízásokat/rendelkezéseket a tárgynapot követő munkanapon tekintette beérkezettnek, de az ügyféllel kötött egyedi szerződések ettől eltérő időpontot is megállapíthattak.

A 12.7.4. pont szerint a Társasághoz eljuttatott bármilyen ajánlat, megbízás, értesítés vagy egyéb dokumentum beérkezésének tényét és beérkezésének időpontját (év, hónap, nap, óra, perc) a Társaság érkeztető rendszerének, illetve nyilvántartásának adatai igazolták. Az elektronikus úton érkezett megbízások egymás közötti sorrendjére a Társasághoz beérkezett adatállományon belüli sorrend volt az irányadó. Telefon esetében a beérkezés időpontja a hívásnak a Társaság számítógépes rendszere által rögzített időpontja volt.

A felperes 2011. szeptember 30. és 2014. július 18. között az alperes részére a ... Kft. (a továbbiakban: ... Kft.) által kibocsátott, megnevezésű, ... számú,, megnevezésű, ... számú és ... megnevezésű, ... számú kötvényeket értékesített. A kötvények névértéke mindhárom sorozatban 10.000 forint volt, azok névre szóló, dematerializált értékpapírok voltak. A felperes által értékesített kötvények olyan kötvénysorozatba tartoztak, amelyben a kötvények csak részben kerültek megkeletkeztetésre, a kötvénysorozatok részben fiktív kötvényekből álltak.

A ... sorozatban 280.000, a sorozatban 445.000, míg a sorozatban 460.000 kötvény lett szabályszerűen megkeletkeztetve. Ettől eltérően, a felperes saját nyilvántartási rendszerében, az ún. BRÓKER rendszerben, az ügyfélszámlákon nyilvántartott összes kötvényszám a ... sorozatban

915.692, a sorozatban 2.017.125, míg a sorozatban 2.016.917 volt. A valós kötvények aránya ekként a ... számú sorozatban 30,58% , a sorozatban 22,06% és a sorozatban 22,81%.

A fiktív kötvények kibocsátása azért volt lehetséges, mert a dematerializált kötvények fizikailag nem léteznek, sorszámuk nincs, pusztá elektronikus adattömegként vannak nyilvántartva, elsősorban és alapvetően a KELER-nél, másodsorban az értékpapírforgalmazó cégek által vezetett saját- és ügyfélszámlákon. A felperes az általa eladott kötvényeket azok eladás szerinti teljes számában írta jóvá és tartotta nyilván az ügyfelek értékpapírszámláin, amelyek összege ezért meghaladta a kötvények valós számát. A felperes - egyetlen ügyfélhez sem köthetően - létrehozott egy technikai értékpapírszámlát is, amelyen negatív értékpapír-mennyiséget tartott nyilván. Ebből következően a saját nyilvántartási rendszere adott időpontban, adott kötvénysorozaton belül a teljes értékpapír mennyiséget a KELER által igazolt adatokkal egyezően mutatta ki, mivel az ügyfélszámlákon lévő értékpapírok összegéből kivonta a technikai számlán negatív előjellel nyilvántartott értékpapírokat.

Az alperes 2015. március 6-án, pénteki napon, a felperes központi ügyfélszolgálati irodájának telefonszámára kezdeményezett hívás útján adott megbízást kötvényeladásra, jelezve, hogy hétfőn ...-re utazik és bemegy a szerződést aláírni a felperes ... téri fiókjába.

..., a felperes ... osztályának vezetője az értékpapírügyleteket a felperes által üzemeltetett Bróker rendszerben 2015. március 8. napján rögzítette akként, hogy a szerződéskötés időpontjául az alperesi megbízás 2015. március 6-i időpontját tüntette fel. A BRÓKER rendszer a rögzítést követően, kötvénysorozatonként egy-egy írásbeli „Adásvételi szerződés” megnevezésű okiratot generált, amelyeket az alperes 2015. március 9-én írt alá a felperes ... téri irodájában.

A ... ügyletazonosítójú adásvételi szerződés szerint az alperes 2015. március 6. napján 13 óra 00 perckor, 2016. [helyesen: 2015.] március 6-i joggyakorlási időponttal a felperes részére értékesítette a ... megnevezésű, ... számú számú 1.290.000 forint névértékű kötvényeket; a ... ügyletazonosítójú adásvételi szerződés szerint 2015. március 6. napján 13 óra 00 perckor, 2016. [helyesen: 2015.] március 6-i joggyakorlási időponttal a, megnevezésű, ... [helyesen: ...] ... számú 4.080.000 forint névértékű kötvényeket és a ... ügyletazonosítójú adásvételi szerződés szerint 2015. március 6. napján 13 óra 06 perckor, 2016. [helyesen: 2015.] március 6-i joggyakorlási időponttal a megnevezésű, ... [helyesen: ...] ... számú 2.510.000forint névértékűeket. Ezen adásvételi szerződésekkel összefüggésben, az alperes által 2015. március 9-i dátummal aláírt készpénz átutalási megbízás alapján a felperes összesen 8.249.730 forintot átutalt az alperes részére.

A ... Kft. 2015. március 9. napján öncsődöt jelentett be.

A felperesnél folyamatban lévő ellenőrzési eljárás során a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) nevében eljáró Pénzügyi Stabilitási Tanács a 2015. március 9. napján kelt, ... iktatószámú végzésével a felperes egyes befektetési szolgáltatási tevékenységek és kiegészítő szolgáltatások, valamint árutőzsdei szolgáltatások végzésére jogosító engedélyeit a végzés kézhezvételét kezdődően, annak megszüntetéséig, de legfeljebb hat hónapig terjedő időtartamra részben felfüggesztette.

A felperes mint befektetési vállalkozás az engedély felfüggesztésének időtartama alatt újabb ügyféllel szerződést nem köthetett, a meglévő ügyfeleivel szemben új kötelezettségeket nem vállalhatott, így különösen új ügyfélmegbízásokat nem vehetett fel, továbbá utalási és transzfer megbízásokat nem teljesíthetett. Az engedély felfüggesztésének időtartama alatt jogosult volt a saját, valamint az ügyfeleknek a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (továbbiakban: Bszt.) 6. § d)-k) pontjaiban meghatározott pénzügyi eszközökre vonatkozó nyitott pozíciója lezárására.

Az MNB nevében eljáró Pénzügyi Stabilitási Tanács a 2015. március 10. napján kelt, ... számú végzésében a végzés kézhezvételétől kezdődően, a kirendelés megszüntetéséig, de legfeljebb a felperesnél folyamatban lévő ellenőrzési eljárást lezáró döntés meghozataláig terjedő időtartamra a

felpereshez felügyeleti biztосként kirendelte a Pénzügyi Stabilitási és Felszámoló Nonprofit Kft. (a továbbiakban: PSFN) által kijelölt felügyeleti biztost azzal, hogy az az irányadó jogszabályi előírások alapján a vezető testület teljes jogkörét átveszi.

A felperessel szemben 2015. április 20. napján felszámolási kérelmet nyújtottak be, amelyben alapján a Fővárosi Törvényszék a 2015. április 22. napján kelt, ... számú végzésével elrendelte a felszámolását. A bíróság által kijelölt felszámoló a PSFN Kft., a felszámolóbiztos ..., a felszámolás kezdő időpontja 2015. április 22. napja volt.

A felperes szerződéses iratainak egybegyűjtése és a felszámoló budapesti raktárába történő szállítása 2015. április 17-én és 20-án megtörtént. A KELER Központi Értéktár Zrt. által megküldött, a felperessel kötött számlaszerződésre vonatkozó, 2015. márciusi számlakivonatok a felszámoló birtokában voltak 2015. április 22-én. ... felszámolóbiztos 2015. április 30. napjától felhasználói jogosultsággal rendelkezett a KELER rendszerhez. A felperes a felszámolási eljárás megindítását megelőző 90 napban mintegy 7500 olyan ügyletet teljesített, amelyek a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40. §-a szerinti perindítás szempontjából figyelembe vehetők.

A felszámolási eljárásban az ügyfelek pénzügyi eszközei - a nem valós kötvények kivételével - rendelkezésre állnak, azok kiadása folyamatos.

A törvényszék a módosított keresetet illetően rögzítette: a felperes elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a felek között 2016. [helyesen: 2015.] március 6. napján a ... megnevezésű, ... számú 1.290.000 forint névértékű kötvények, a, megnevezésű, ... [helyesen: ...] ... számú 4.080.000 forint névértékű kötvények és a megnevezésű, ... [helyesen: ...] ... számú 2.510.000 forint névértékű kötvények tárgyában létrejött adásvételi szerződések érvénytelenek.

Az érvénytelenség jogkövetkezményének levonásaként arra tett indítványt, a bíróság állítsa helyre az eredeti állapotot akként, hogy kötelezze az alperest 8.249.730 forint és annak a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 6:48. § (1) bekezdése szerint 2015. április 23-tól a teljesítésig terjedő időszakra számított késedelmi kamatai megfizetésére a felperes ... Banknál vezetett ... számú bankszámlájára történő átutalással, továbbá kötelezze a felperest, hogy ezen átutalás felperesi bankszámlán történő jóváírását követően azonnal transzferáljon az alperes által megadott értékpapírszámlára 39 darab ... megnevezésű, ... számú értékpapírt, 55 darab megnevezésű, ... [helyesen: ...] ... számú értékpapírt és 93 darab, megnevezésű, ... [helyesen: ...] ... számú értékpapírt, valamint állapítsa meg, hogy az alperesnek 6.334.907 forint követelése áll fenn a felperessel szemben, melyet a felperesi felszámolónak történő bejelentés útján, a Cstv. rendelkezései szerint, hitelezői igényként érvényesíthet.

A felperes a kereseti kérelme jogi alapjaként a Cstv. 40. § (1) bekezdésének c) pontját, 40. § (1A) bekezdését és a Ptk. 6:112. §-át jelölte meg.

Az elsődleges keresete kapcsán előadta, a jelen per tárgyát három különböző elnevezésű kötvény képezi, amelyek dematerializált, névre szóló értékpapírok, e kötvények a felperes birtokában és tulajdonában vannak, azokat a saját tulajdonában álló, KELER Zrt-nél vezetett ... számú értékpapírszámlán tartja, amellyel önállóan rendelkezik.

A Cstv. 40. § (1) bekezdésének c) pontjával kapcsolatban kifejtette továbbá, hogy az érvényesített jog szempontjából egyetlen objektív körülményt kell és lehet mérlegelni: a szóban forgó ügylet következtében az alperes előnyhöz jutott-e a felperes azon egyéb hitelezőihez képest, akik az utolsó pillanatban nem vették ki a pénzüket a felperestől oly módon, hogy a ... kötvényeket tőlük a felperes visszavásárolta, erre a válasz egyértelmű igen.

Az eredeti állapot helyreállítása körében előadta, hogy a felperes felszámolója által közzétett tájékoztató szerinti fiktív/valós kötvényarány megállapításának alapja a Bszt. 136. §-a, mivel az ott írt homogén csoportképzés feltételei a jelen esetben fennállnak. Tekintve, hogy a per tárgyát képező kötvényeknek csak egy része valós, a felperes a visszavásárlási szerződések szerinti névleges

darabszámból csak a valós arányt tudja természetben visszatéríteni. A valós és fiktív kötvények arányát illetően utalt arra, hogy a megkeletkeztetett kötvények darabszámát a KELER Központi Értéktár Zrt., míg az egyes sorozaton belül ténylegesen eladott, az ügyfelek értékpapírszámláin található kötvényekét a felperes saját rendszere (az ún. BRÓKER rendszer) tartotta nyilván. A BRÓKER rendszerben nyilvántartott kötvények számát a ... Kft. által 2016. március 24. napján készített igazságügyi adó- és könyvszakértői vélemény állapította meg, a valós kötvények darabszámát a KELER Zrt. igazolta.

A keresetindítás szubjektív határideje tárgyában előadta, több, mint 7500 darab kifizetést kellett a felszámolónak átvizsgálnia annak érdekében, hogy megállapíthassa, a Cstv. szerinti kereset előterjesztésének helye van-e. A BH.2017. 65. sorszámú eseti döntésre utalás mellett arra hivatkozott, az adatok pusztán tényének a megismerése, illetve rendelkezésre állása a tudomásszerzést nem alapozza meg. Minimum 40 nap volt szükséges a hitelezői igények feldolgozásához, amin belül a 90 napos határidő nem kezdődhetett meg.

Az érvénytelenség tényállási elemei körében az alperes hitelezői minősége kapcsán a Fővárosi Törvényszék **..Fpkh....** számú jogerős végzését hozta fel, mint amelyből kiderül, hogy azon személyek igényét, akik a felperestől fiktív kötvényt vásároltak, a felperes felszámolási eljárásában hitelezői igényként kell nyilvántartásba venni és a Cstv. 57. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kategóriát követően besorolni.

A hitelezői előnyben részesülés körében előadta: ez objektív kérdés; a 2015. április 21-i fordulónappal elkészített, felperesi tevékenységzáró beszámolóból bizonyíthatóan kiderül, hogy nem várható 100%-os hitelezői igénykielégítés, tehát az alperes előnyben részesülése a többi hitelezőhöz képest nyilvánvaló.

A felperes keresetében másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy a perbeli adásvételi szerződések érvénytelenek és ennek jogkövetkezményeként az alperest 8.249.730 forint és 2015. április 23-tól a teljesítésig terjedő időszakra számított törvényes kamata megfizetésére kérte kötelezni. A másodlagos kereset jogi alapjaként a Cstv. 40. § (2) bekezdését és a Ptk. 6:48. § (1) bekezdését jelölte meg.

A rendes gazdálkodás kérdésében előadta, hogy a felperes rendes gazdálkodása körébe tartozott az értékpapírok adásvétele, azonban a fiktív kötvények adásvétele egy jogállamban nem tartozhat ide. Közömbös, hogy az alperes tudta-e azt, hogy a kötvények részben fiktívek, mert fiktív kötvények vásárlása akkor sem tartozik a rendes gazdálkodás körébe, ha esetleg az eladó maga jóhiszeműen úgy tudta, hogy a kötvények szabályosan lettek megkeletkeztetve. Arra is hivatkozott, hogy a szóban forgó ügyletek rögzítésére nem munkaidőben, hanem vasárnap este került sor, márpedig ha az ügyletek a rendes gazdálkodás körébe tartoztak volna, a szerződéseket akkor kellett volna a BRÓKER rendszerben rögzíteni, amikor azokat megkötötték, vagyis 2015. március 6-án, pénteken.

A felperes harmadlagosan kérte, hogy a bíróság a jogalap nélküli gazdagodás szerint kötelezze az alperest 8.249.730 forint és 2015. április 23-tól a kifizetés napjáig terjedő időre járó törvényes kamata megfizetésére, mert ezen összeget a felperes jogcím - szerződés - nélkül fizette ki neki.

A felperes a harmadlagos keresete körében előadta, a belső nyilvántartásai nem támasztják alá azt az alperesi előadást, hogy telefonon kezdeményezte a szerződés megkötését. Ha ugyanis az alperes valóban telefonon kötötte volna meg a perbeli szerződéseket, akkor azokat az Üzletszabályzat 12.4.3.6. pontja alapján a felperes alkalmazottjának vissza kellett volna igazolnia, mégpedig a nevének egyidejű közlésével, ezt a nevet viszont az alperes nem tudta megjelölni. Az Üzletszabályzat 12.4.3.6. pontjára hivatkozással állította, hogy az ügylet telefonos tranzakció esetén a felperes általi nyilvántartásba vétellel jön létre, melyre az Üzletszabályzat 12.4.3.8. pontja értelmében az ügyletkötést követő 24 órán belül kell sort keríteni. Ehhez képest a felperes saját nyilvántartásaiból csak az derül ki, hogy 2015. március 9-én az alperes javára kifizetés teljesült, illetőleg az alperes értékpapír számlájáról a felperes saját értékpapír számlájára átranzferálták a kötvényeket, de nem áll rendelkezésre olyan szerződés, amelyet a felperes írásbeli képviselőtére

jogosult személyek is aláírtak volna. Mindezek alapján a felperes azt állította, hogy a szerződések nem jöttek létre, a pénz kiutalása, illetőleg az értékpapírszámla megterhelése önmagában nem helyettesíti a jogügylet létrejöttéhez szükséges ügyleti akaratot. Kiemelte, a szerződés létrejöttét illetően a bizonyítás az alperesen van.

Az alperes akereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Az elsődleges és a másodlagos kereseti kérelemmel szemben elsősorban arra hivatkozott, hogy a felperes a Cstv. 40. §-a szerinti 90 napos szubjektív megtámadási határidőt elmulasztotta.

Érdemi védekezésében előadta: a kötvények eladásáról saját elhatározásából, családi szükségletei miatt döntött. A lejárat előtti visszavásárlásra lehetőség volt, pontosan ezért választotta ezt a befektetési módot. A felperes ügyfélszolgálatán, telefonon jelezte az értékesítési szándékát és a jogügylet megvalósult azzal, hogy a felperes 2015. március 6-ára vállalta a vételár átutalását.

Hangsúlyozta, az MNB-nek a befektetési szolgáltatási engedélyek felfüggesztése tárgyában kelt végzését 2015. március 9-én, a késő esti órákban hozták nyilvánosságra, maga az MNB a közleményt 2015. március 10-én tette közzé, a visszavásárlás időpontjában tehát nem rendelkezett információval arról, hogy a felperes fizetési nehézségekkel küzd, még kevésbé arról, hogy fizetéseképtelen.

Álláspontja szerint a Cstv. 40. § (2) bekezdésében írt érvénytelenségi ok sem áll fenn, mivel nincs szó hitelező előnyben részesítéséről, hiszen a kötvények visszavásárlása általános és meghirdetett gyakorlat volt. A perbeli visszavásárlás nem haladta meg a rendes gazdálkodás körét, összecszerülésében nem volt kimagasló és tárgyában sem volt rendkívüli.

Vitatta azt is, hogy a felperes a részére fiktív kötvényeket értékesített, hozzáfűzve, hogy ilyenek ellenértékének visszakövetelésére egyébként sem jogosult.

A kereset elutasítását kérte arra hivatkozással is, hogy azt a felperes alkalmatlan időpontban terjesztve elő, kárt okozott neki, mert amennyiben a bíróság visszafizetésre kötelezné, már nem tudna élni a ... károsultak kárrendezését biztosító követeléskezelő alap létrehozásáról szóló 2015. évi XXXIX. törvény adta lehetőséggel.

A harmadlagos kereseti kérelemmel szemben arra hivatkozott: a szerződéskötést jogosult volt telefonon kezdeményezni, és annak alapján a felek közötti szerződéskötés a felek egyező akaratának megfelelően megtörtént.

Az elsőfokú bíróság az ítélete jogi indokolása keretében, a 2/2010. (VI.28.) PK vélemény 6.a.) pontjára tekintettel, először a felperes harmadlagos, a szerződés létre nem jöttére alapított, jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett keresetét vizsgálta. E tekintetben utalt a Ptk. 6:63. § (1) bekezdésére, amelynek értelmében a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre; a Ptk. 6:4.§-a szerint jognyilatkozat szóban, írásban vagy ráutaló magatartással tehető. Leszögezte, a per tárgyát képező kötvény adásvételi szerződés megkötésére sem jogszabály, sem a peres felek szerződése nem írt elő kötelező írásbeli alakot. Miután a perbeli szerződés ráutaló magatartással is megköthető, nincs relevanciája annak, hogy nem áll rendelkezésre mindkét fél által aláírt szerződés. tanú a vallomásaiban elmondta, hogy az ügyfeleknek számtalan lehetőségük volt ügyletkötés kezdeményezésére: szóban, írásban, telefonon bármelyik ügyfélszolgálati iroda hívásával, a Call Center, illetve a Web Bróker szolgáltatás igénybevételével.

A felperesi Üzletszabályzat 12.4.3.2. pontja a telefonos kereskedési rendszer igénybevételéhez a külön megállapodás (keretszerződés) aláírását csak a komplex és kockázatosabb termékek, ügyletek vonatkozásában írta elő. A 12.4.3.3. pont lehetővé tette, hogy telefonos kereskedési rendszer igénybevételére vonatkozó szerződés megkötése nélkül is lehetett (pl.) kötvény vásárlására vonatkozó ügyletet kötni telefonon. Az Üzletszabályzat nem utalt arra, hogy a telefonhívásnak milyen telefonszámra kellett érkeznie, a 12.4.3.4. pont csupán a szolgáltatások igénybevételének idejére vonatkozik, a felperes a telefonos rendszer elérhetőségét az üzleti órákban biztosította az

ügyletek számára. Az Üzletszabályzat 12.4.3.1. pontja szerint a Társaság jogosult és köteles volt végrehajtani azokat a telefonon adott megbízásokat, utasításokat, amelyek megfeleltek az Üzletszabályzat előírásainak. Az alperes a felperes ügyfélszolgálatának telefonszámán kezdeményezte a szerződéskötést, ez a Ptk. 6:4.§-a szerint olyan ráutaló magatartás, amellyel ügyletkötési akaratát érvényesen kifejezhette.

A Ptk. 6:18. § (2) bekezdése értelmében és az Üzletszabályzat 12.4.3.6. pontjában írtakra tekintettel a telefonos ügyletkötés alkalmával eljáró személyt a felperes képviselőjére jogosultnak kellett tekinteni. A perben nem volt vitás, hogy az alperes szándékának megfelelően az ügyletkötés a felperes BRÓKER rendszerében rögzítésre került, a felperes által csatolt adásvételi szerződéseket ez a rendszer generálta, azokat az alperes a felperes ügyfélszolgálati irodájában március 9-én aláírta, és teljesedésbe mentek.

A törvényszék megjegyezte: amennyiben a felek közötti szerződést érvénytelennek kellene tekinteni, a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint akkor sem lenne teljesíthető a felperes keresete.

A felperes másodlagos és harmadlagos kereseti kérelme körében mindenekelőtt azt vizsgálta, a perindítás határidőben történt-e. E körben előrebocsátotta, hogy a tudomásszerzési határidő számítása szempontjából a 2015. augusztus 17-i perindítási határidő irányadó, továbbá megállapította, hogy a felperes felszámolásának elrendelésére 2015. április 22. napján került sor, tehát a keresetlevelet az egy éves jogvesztő határidőn belül terjesztette elő. Emellett úgy látta, az adott eset körülményeire vonatkozó adatok kellőképpen alátámasztják, hogy a felszámoló a rendelkezésére álló iratok feldolgozását csak közel egy hónap késedelemmel kezdhette meg, így a tudomásszerzés időpontjához képest a másodlagos és harmadlagos keresetet határidőben előterjesztettnek tekintette és érdemben vizsgálta.

A Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja szerinti törvényi tényállás elemei közül elsőként azzal foglalkozott, hogy a perbeli jogügylettel megvalósult-e egy hitelező előnyben részesítése. Ezt ténylegesen annak megállapítása útján tartotta eldönthetőnek, hogy az alperest a felperesi társaság hitelezőjének kell-e tekinteni. Ehhez eljárásjogi szempontból a Cstv. 3. § (1) bekezdés ca) pontjából indult ki, amelyből azt a következtetést vonta le, hogy a felszámolás kezdő időpontját megelőzően csak azok tekinthetők hitelezőnek, akiknek a felszámolási eljárás megindítására alkalmas követelése áll fenn az adóssal szemben, aminek alapján az alperest nem találta hitelezőnek.

A hitelező anyagi jogi értelemben vett fogalmát a kötvény-adásvételi szerződés alapján, a valós és a fiktív kötvények értékesítése kapcsán külön ítélte meg.

A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (Tpt.) 12/B. (1) bekezdéséből levezette, hogy anyagi jogi értelemben az alperes a valós (megkeletkeztetett) kötvények vonatkozásában nem minősíthető a felperes hitelezőjének.

Ugyanakkor rámutatott, a fiktív kötvények forgalomba hozatala sérti a Tpt. 29. §-ában írtakat, ezért a felperes kártérítési felelőssége a meg nem keletkeztetett kötvények erejéig a kötvénytulajdonosok felé fennáll, így a fiktív kötvények megvásárlója a felperes hitelezőjének tekinthető. Az alperes hitelezői mivoltának előfeltétele azonban annak bizonyítása lett volna a felperes részéről, hogy az alperes részére fiktív kötvényeket értékesített, ami kétséget kizáró módon elméletileg sem állapítható meg. A felperes a valós és a fiktív kötvények arányát a felszámolási eljárásban a felszámoló által a Bszt. 136. § (2) bekezdés c) pontja alapján meghatározott arányszám alapulvételével jelölte meg, ezen arányszám azonban a perben nem bír jelentőséggel. Egyrészt, mert az arányszám képzése annak érdekében történt, hogy a felszámolási vagyona nem tartozó pénzeszközök arányát a felszámoló meghatározhassa, másrészt mert a homogén csoportképzésre vonatkozó jogszabályi rendelkezések a perben érintett adásvételi szerződések megkötésének időpontjában még nem voltak hatályban. A fiktív kötvények értékesítése bizonyítatlanságának jogkövetkezménye a Pp. 3.§ (3) bekezdése értelmében a felperest terhelte, ezért azt kellett megállapítani, hogy az alperes nem volt a hitelezője, tehát a felperes elsődleges kereseti kérelme

nem megalapozott.

A másodlagos kereseti kérelem tárgyában az elsőfokú bíróság rámutatott, a Cstv. 40. § (2) bekezdését a törvénybe iktató 2004. évi XXVII. törvény indokolása szerint a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja szerinti hitelezőt előnyben részesítő ügyletek lényege három körülményben ragadható meg: (1) a kérelem bíróságra történő beérkezésétől visszafelé számított, rövid időtartamon belül, amikor tehát már fizetéseképtelenség-közei helyzetben volt az adós, (2) egy, már fennálló kötelelem jogosultja, tehát az egyik hitelező, (3) egy jogügylet következtében többhöz, követelésének nagyobb hányadához jut hozzá, mint amihez, amennyihez a vele egy rangsorban lévő hitelezők hozzájutnak.

A törvény indokolása szerint a Cstv. 40. § (2) bekezdésének beiktatása azért volt szükséges, mert e feltételek nem csak úgy valósulhatnak meg, hogy az adós az egyik hitelezőjével új szerződést köt vagy jognyilatkozatot tesz (ilyen a fennálló szerződés módosítása vagy a szerződés mellé egy azt biztosító mellékkötelezettség kikötése, ami szintén egy újabb szerződést feltételez), hanem úgy is, hogy egy fennálló szerződés alapján az adós az esedékesség előtt teljesít, különösen, ha a tartozás csak a felszámolás kezdő időpontja után válna esedékessé. Azaz a hitelező előnyben részesítése úgy is megvalósulhat, hogy az adós nem köt új szerződést, hanem egy fennálló szerződés alapján teljesít: kifizetést eszközöl, biztosítékot nyújt, kiegészítő vagy helyettesítő biztosítékot ad.

Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, mivel a kötvény adásvételére kötött szerződés nem egy már meglévő jogviszony alapján történő teljesítésnek, hanem új szerződésnek minősült, a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja alapján támadható, nem tartozik a Cstv. 40. § (2) bekezdésének hatálya alá, megjegyezve, az alperesi hitelezői minőséggel kapcsolatban az elsődleges kereseti kérelem elbírálása kapcsán kifejtettek úgyszintén irányadók.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, annak megváltoztatása és keresetének helyt adó döntés meghozatala iránt.

Fellebbezése indokolásában a szerződés létrejötté kérdésében az ítélet gondolatmenetét ténybeli és jogi szempontból is hibásnak nevezte, mert álláspontja szerint semmi nem bizonyítja, hogy az alperes 2015. március 6-án vagy azt megelőzően valóban telefonált a felperesnek és kezdeményezte a perbeli adásvételi szerződések megkötését, ami egyébként is szóbeli nyilatkozat, nem ráutaló magatartás lett volna. Az a tény, hogy a felperes egyik, szerződéskötésre nem jogosult a munkavállalója a szerződéseket a felperes saját belső rendszerében rögzítette, a Ptk. 6:4. §-a alapján nem jognyilatkozat, másrészt a rögzítésre visszamenőlegesen került sor, ami önmagában is jogellenes, sérti a Bszt. 12. § (10) bekezdés c) pontját. A szerződések teljesítését nem lehet a szerződéskötések megerősítéseként értelmezni, másrészt a teljesítésre olyan munkavállalók is jogosultak voltak, akik szerződéskötési jogosultsággal nem rendelkeztek. A teljesítés (traditio) valóban megtörtént, de jogcím, szerződés megkötése nélkül.

A jogalap nélküli gazdagodás kérdésében hangsúlyozta, mivel a felek között valójában szerződések nem jöttek létre, az a kifizetés, amit a felperes 2015. március 9-én teljesített az alperes javára, jogalap nélkül történt.

A hitelezői minőséget illetően tévesnek tartotta az elsőfokú ítélet hivatkozását a Cstv. 3. §-ában megadott hitelezői definícióra. Érvelése szerint e definíció időbeli hatálya nem terjed ki a jelen perben releváns momentumra, hiszen a szerződés megkötésére még a felszámolási eljárást megelőzően került sor; az alperesnek továbbá az adásvételi szerződések megkötésével, amennyiben azok valóban létrejöttek, kötelmi jogi igénye keletkezett a vételár megfizetésére, tehát a szerződések megkötésével ipso iure a felperes hitelezője lett.

Álláspontja szerint a fiktív kötvények ténye a szerződéskötés hiánya, a jogalap nélküli gazdagodás és az alperes hitelezői minősége szempontjából sem bír jelentőséggel. Az elsőfokú ítélet azon megállapításával szemben, hogy a kötvények fiktív volta nem bizonyított, kifejtette: a peresített

szerződések tárgyát képező kötvénysorozatokban a felperes az ügyfelei nevén, és így az alperes értékpapír-számláján is, fiktív kötvényeket tartott nyilván, ezt a felperes okirattal és szakértői véleménnyel bizonyította, amelyeket az alperes sem vitatott és az ítélet sem illetett kritikával. E körben az a lényeg, hogy a felperes 2015. március 6-án az adós nevén részben fiktív kötvényeket tartott nyilván, így az alperes is csak részben fiktív kötvényeket adhatott el a felperesnek az e napra rögzített ügylet keretében.

Álláspontja szerint bizonyította, hogy amennyiben az alperes a lejáratuk előtt nem jutott volna hozzá a kötvények teljes ellenértékéhez, a felszámolásban csak minimális megtérülésre számíthatna, ezért nyilvánvalóan előnyben részesült azon hitelezőkhöz képest, akik a felszámolás előtt nem vették ki a felperestől a (fiktív és nem fiktív) kötvényeik teljes névleges értékét kamatokkal, és bejelentkeztek a felszámolásba. Hozzátette, az előnyben részesülés szempontjából közömbös, hogy fiktív vagy valós kötvényekről beszélünk, mert a fiktív kötvényekre eső követelés ugyan a Bszt. 136. §-a alapján az a) kategóriát követően, a b) kategóriát megelőzően sorolandó be, de ezen követelés-rész esetében sem lehet érdemi megtérülésre számítani, a valós kötvények pedig kiadhatók, de valódi értékkel nem bírnak.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

Véleménye szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a per tárgyát képező adásvételi szerződésekre sem jogszabály, sem a felek megállapodása nem írt elő kötelező írásbeli alakot. ... a tanúvallomásaiban megerősítette, hogy az ügyfelek telefonon, bármelyik ügyfélszolgálati iroda hívásával ügyletkötést kezdeményezhettek. Az alperes így járt el, ami ráutaló magatartás volt, ügyletkötési akaratát ezzel érvényesen kifejezhette. A telefonos ügyfél azonosítás elvégzésre került, a megbízás elfogadását, a szerződés megkötését a felperes képviselőjére jogosult munkavállaló visszaigazolta. A jogügylet létrejöttének szempontjából nincs jelentősége, hogy a felperes a saját rendszerében mely időpontban és hogyan rögzítette az érvényesen kifejezett ügyleti akaratot; ha alkalmazottja megsértette a reá irányadó szabályokat, ez a felek közötti jogügylet érvényességére nem lehet kihatással. Helyesen állapította meg a törvényszék azt is, hogy a valós kötvények vonatkozásában nincs olyan vagyoneeltolódás az alperes javára, amelynek kiadására a felperes a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint igényt tarthatna. A Cstv. szabályai szerint az alperes hitelezőnek nem volt tekinthető és a felek jogviszonyában a Tpt. ide vonatkozó rendelkezései sem irányadók. Az elsőfokú bíróság helyesen látta azt is, hogy nem bizonyította az alperes részére értékesített kötvények fiktív mivoltát. A felek között önálló szerződés jött létre, hiszen az alperes a lejárat előtt döntött úgy, hogy a kötvényt eladja, a felperes pedig, hogy azokat megvásárolja. Az alperes az előnyben részesülés kapcsán is alaptalannak minősítette a felperes megállapítását, hiszen a károsultak betétei mértékének 80%-át az OBA köztudottan megtérítette, amelynek igénylésére az alperes már nem lenne jogosult.

A felperes a másodfokú eljárásban az alperes hitelezői minőségével kapcsolatban kifejtette, az elsőfokú eljárásban - MNB végzések, KELER igazolás, valamint igazságügyi szakértői vélemény csatolásával - bizonyította, hogy ügyfelei értékpapírszámláin több kötvényt tartott nyilván, mint ahány a valóságban, jogilag létezett, amennyit a kötvények kibocsátója a KELER útján szabályszerűen megkeletkeztetett. Ezt a tényt és bizonyítékait érdemben az alperes sem vonta kétségbe. A BH2018. 20. számon közzétett döntvényben a Kúria is megállapította, hogy a kötvények értékesítésére olyan módon került sor, hogy részben ún. fiktív kötvények, illetve részben nem létező kötvények nyertek értékesítést. Az a tény, hogy az ügyfelek értékpapírszámláin fiktív (jogilag nem létező) kötvények is jóvá voltak írva, nem a felperes felszámolásának elrendelésével következett be, való tény volt már 2015. március 6-án is. Jogi evidencia, hogy a létező kötvények esetében az ügyfelekkel szemben fizetési kötelezettség a kötvény kibocsátóját terheli, míg az értékpapírszámlát vezető befektetési szolgáltató, (mint a felperes) kötelezettsége a kötvények

rendelkezésre tartása és természetben való kiszolgáltatása az ügyfelek kérésére. A perben bizonyított, illetve köztudomású, hogy a felperes nem tudta volna kiadni az ügyfeleinek az értékpapírszámlákon nyilvántartott számban a kötvényeket, mert ezek jó része fiktív volt, ebből következően az ügyfeleknek a fiktív kötvények miatt folyamatosan kötelmi jogi, pénzbeli (kártérítési) követelése állott fenn a felperessel szemben, hiszen a fiktív kötvényeknek nem volt, nem lehetett kibocsátója, akivel szemben az ügyfelek felléphettek volna.

Az elsőfokú bíróság részéről téves következtetésnek minősítette, hogy a felperes a valós és a fiktív kötvények arányát a Bszt. 136. § (2) bekezdése alapján határozta meg a jelen per számára. A valós és a fiktív kötvények aránya ugyanis pusztán matematika, az nem a Bszt. rendelkezése folytán érvényes, hanem a dolog természete miatt. A szabályosan kibocsátott kötvények számát a KELER igazolta. Emellett tény, hogy az adott sorozatban az ügyfelek értékpapírszámláin ennél jóval több kötvény szerepelt a nyilvántartásban. Az összes nyilvántartott kötvény számát szakértői vélemény állapította meg. A valós kötvények arányát a KELER, illetőleg a szakértői vélemény által igazolt számok hányadosa adja meg. Semmi nem indokolta, hogy az elsőfokú bíróság ebből a logikából az alperest kiemelve és úgy tekintse, hogy az értékpapír-számláján nyilvántartott kötvények mindegyike valós volt. A felperes ügyfelei között a valós és a fiktív kötvények tekintetében nem tehető különbség, az ügyfeleit rendszerszinten tévesztette meg, nem téve közöttük semmilyen megkülönböztetést. Ezért nem kellett külön bizonyítani, hogy fiktív kötvények forgalmazása, nyilvántartása az alperes esetében is megtörtént. Annak alátámasztására, hogy az egyes értékpapírszámlák között nem volt különbség, ...-nak, a felperes volt igazgatósági tagjának a Fővárosi Törvényszéken 2017. december 19-én felvett tanúvallomásában foglaltakra hivatkozott, amelynek jegyzőkönyvét csatolta is.

A rendes gazdálkodás kérdéskörében a fiktív kötvények nyilvántartásának, forgalmazásának tényéből levonhatónak érezte, hogy a per tárgyát képező ügylet nem tartozott, nem tartozhatott a rendes gazdálkodás körébe, mert a felperes alaptevékenysége volt ugyan értékpapírok forgalmazása, de jogállamban fiktív kötvények adásvétele még akkor sem sorolható a rendes gazdálkodás körébe, ha arra az egyik fél részéről rendszerszinten, a másik fél megtévesztésével kerül sor.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást - az alábbi kiegészítéssel - helyesen állapította meg és abból helytálló jogi következtetésekre jutott. Indokaival az ítéletábra túlnyomórészt egyetért, ezek megismétlését mellözi.

Az ítéletábra a tényállást a következőkkel egészíti ki:

A perbeli adásvételi szerződések tárgyát képező kötvények a szerződéskötéskor, a perben nem vitásan, még nem voltak lejártak.

A kötvények kibocsátója - a ... Kft. - a cégnyilvántartásból bárki számára elérhető, nyilvános adatok szerint, 2016. március 10-i kezdő időponttal felszámolás alá került, ellene 2015. augusztus 31. napján nyújtották be a felszámolás iránti kérelmet.

A kötvényeket a kibocsátó nyilvánosan hozta forgalomba, forgalmazójuk a felperes volt.

Az alperes értékpapírszámláján a perbeli kötvények 2015. március 6. napján jóváírtak voltak.

Az ítéletábra a fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőket kívánja kiemelni:

Az elsőfokú bíróság elsőként, helyesen - a felhívott 2/2010. (VI. 28.) PK. véleménnyel [6.a) pont] összhangban - a szerződés létre nem jöttére alapított kereseti kérelmet vizsgálta. Ennek során a Pp. 206. § (1) bekezdése értelmében értékelt bizonyítékok alapján, helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a perbeli szerződések a Ptk. 6:63. § (1) bekezdése szerint - az alperes

telefonon megtett szóbeli jognyilatkozatainak elfogadásával - (Üzletszabályzat 12.4.3.8. pontja) létrejöttek.

Az alperes megbízásának a felperes rendszerében való rögzítését illetően a felperes Üzletszabályzata a 12.4.3.1. pontban kifejezetten kimondta, hogy a Társaság az ügyfelektől telefonon keresztül is elfogad megbízásokat az alacsony kockázatú, nem komplex termékek esetében telefonos szolgáltatási szerződés nélkül is. Az Üzletszabályzat 12.4.3.6. pontja szerint telefonon adott megbízás esetén a szerződés az ügyfél ajánlatának megfelelő tartalommal létrejött, amennyiben a felperesnek a telefonos ügyintézés során eljáró alkalmazottja a megbízás elfogadását visszaigazolta, és amennyiben az ügyfél az ajánlat és a visszaigazolás közötti esetleges eltérést haladéktalanul nem jelezte. A Üzletszabályzat a 12.4.3.8. pontja keretében a telefonon elfogadható megbízásokról úgy rendelkezett, hogy ezeknek a fogadást követő legkésőbb 24 órán belül rögzítésre és írásba foglalásra kellett kerülniük a Társaság nyilvántartási rendszerében, és ezt az ügyfél egy munkanapon belül, ügyfélforgalmi időben köteles volt aláírni a felperes fiókhálózatában, ellenkező esetben a Társaság a szerződést elfogadottnak tekintette.

Az Üzletszabályzat mindezen rendelkezéseinek egybevetése szerint, telefonos kereskedési rendszer igénybevétele esetén a felperes és az ügyfél közötti szerződés a felperes eljáró alkalmazottja által közölt visszaigazolással jött létre. A megállapodást rögzítenie és írásba foglalnia a felperesnek, aláírnia mindössze az alperesnek kellett, azzal, hogy az aláírás elmaradása azt vonta maga után, hogy a felperes a szerződést a részéről elfogadottnak tekintette.

A szerződéskötésnél későbbi írásba foglalást és rögzítést, tehát az Üzletszabályzat kifejezetten megengedte és a szerződés aláírását kizárólag az ügyféltől kívánta meg, aminek elmaradásához a szerződés elfogadásának következményét fűzte.

A felperes részéről eszközölt teljesítés az ügyleti akaratot valóban nem helyettesíti, viszont olyan bizonyítékként értékelhető, amely a szerződéskötés tényét igazolja.

Mindezekre tekintettel a fellebbezésben foglaltak a szerződés létrejöttének kérdéskörében nem adnak alapot az elsőfokú bíróság következtetésétől eltérő álláspont kialakítására.

A felperes vélekedésével ellentétben a perbeli adásvételi szerződések nem ütköznek a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontjába, ugyanis a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt hitelező csak egy már fennálló kötelelem jogosultja lehet; ez az értelmezés következik az elsőfokú bíróság által is idézett törvényjavaslat miniszteri indokolásából, amelynek alapján a 2004. évi XXVII. törvény, 2004. április 30. napjától hatályosan megállapította a Cstv. 40. §-át.

Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy az alperes a Tpt. 12/B. § (1) bekezdéséből, illetőleg - az alábbi eltérő indokkal - a 17. § (3) bekezdéséből következően sem volt hitelezője a felperesnek a perbeli szerződések megkötésének időpontjában. A felperes ugyanis a kötvényeknek csupán a forgalmazója volt, míg a Tpt. 12/B. § (1) bekezdése alapján a kötvény mindenkor tulajdonosa, illetve jogosultja számára, a megjelölt időben és módon a kötvények kibocsátójának kell megfizetnie a kötvényben megjelölt pénzüsszeget és annak előre meghatározott kamatát.

Az ítéletábra rámutat: a Tpt. 17. § (3) bekezdése a nem nyilvánosan forgalomba hozott, ám a zártkörű forgalomba hozatal feltételeinek nem megfelelő értékpapír adásvételére vonatkozik, a perbeli kötvények azonban nyilvánosan kerültek forgalomba, a forgalmazó a fiktív kötvényekkel okozott kárért a Tpt. 29. § (1) bekezdése alapján felelős.

Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a perbeli (konkrét) szerződéseket illetően annak megállapításához, hogy az alperes kötvényei között a felperes által állított mennyiségben fiktív értékpapírok voltak, a Bszt. 136. § (2) bekezdés c) pontja alapján meghatározott arányszám nem vehető alapul.

A törvényszék helyesen mutatott rá arra is, hogy az ügylet tárgyára vonatkozó állításának bizonyítása a felperesre hárult. A törvényszék erre a 2016. november 29. napján megtartott

tárgyaláson, a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján, a felperest konkrétan figyelmeztette is, azzal a tájékoztatással együtt, hogy a bizonyítás elkészttségének vagy sikertelenségének következménye őt terheli. A felperes e figyelmeztetésre az általa már korábban csatolt, a KELER Központi Értéktár Zrt. 2015. december 2. napján kelt, a ... Kft. által kibocsátott kötvények 2015. április 21-én és 2015. december 1-jén a KELER Zrt.-nél nyilvántartott záró állományáról kiadott igazolásra, valamint a ... Kft. 2016. március 24-én, a felperes megbízásából készült szakértői véleményére utalt, aminek tárgya a felperes "nyilvántartott kötvényei fajták szerinti adatlistáinak hitelesítése a Bróker szoftverből kinyerhetően a Megbízó által indított perhez" volt, és 2015. március 6., illetve 9. napjára mint vizsgált időpontokra vonatkozott. A KELER Zrt. által kiadott igazolás a valós kötvények számát igazolja, a szakvélemény az ügyfelek nevén, az ügyfélszámlákon nyilvántartott összes kötvényszámot. A KELER igazolás, valamint a szakvélemény számadatainak egymáshoz viszonyított aránya - az elsőfokú bíróság által helyesen kifejtetteknek megfelelően - nem lehet alkalmas az alperes kötvényeire egyediesített megállapítás tételére.

A szóban forgó arányszám csak a valóban megkeletkeztetett és a fiktív kötvények egészére nézve és kizárólag az azok által alapul vett időpontra vetítve jelenthet konkrét adatot, az egyes ügyfelekre és ügyletekre alkalmazva azonban nem. Ekképpen az alperes kötvényeinek összetételére abból a szemszögből, hogy milyen arányban voltak valósak vagy fiktívek, az értékpapírszámla-kivonatban kimutatott adatok ellenében bizonyítékként nem fogadhatók el, különös figyelemmel arra, hogy a kötvények több-kevesebb évvel korábban történt, alperes általi megvásárlásának időpontjára vetítve még eszmei támpontul sem szolgálhatnak.

Ezzel csengenek egybe a felperes által a másodfokú eljárásban hivatkozott ...- tanú által - a Fővárosi Törvényszék előtt a 2017. december 19-i tárgyaláson, a ...G..... számú ügyben felvett 40. sorszámú jegyzőkönyv szerint - elmondottak is: „Azt, hogy ügyfelenként mennyi a teljesen szabályosan és a nem teljesen szabályosan megkeletkeztetett kötvény, elvileg a rendszerből nyomon követhető, de azt, hogy a gyakorlatban ezt végig lehet-e vinni, nem tudom, ez szakértői munka.” „.....amikor a felperes értékesítette a kötvényeket az ügyfeleknek, akkor sem tudta, hogy pontosan melyik kötvény volt a nem teljesen szabályosan megkeletkeztetett...”.

Az ítéltőábla ehhez azt fűzi hozzá, hogy az alperesnek a perbeli szerződések megkötésekor nem volt kára, mivel a kötvények lejáratá hiányában még a kibocsátóval szemben sem állt fenn [akár a Cstv. 35. § (1) bekezdése folytán] esedékes követelése. Ezen kívül az értékpapírszámláján - amelynek kivonata a Tpt. 142. § (2) bekezdése értelmében az értékpapír tulajdonjogát harmadik személyek felé a kiállítás időpontjára vonatkozóan igazolja - a kötvények szerepeltek.

Az ítéltőábla a Cstv. 40. § (2) bekezdésére alapított kereseti kérelem kapcsán kiemeli, hogy az alperes - az adásvételi szerződésből következően, e törvényi tényállás alapján - fennálló hitelezői minősége mellett annak volt döntő jelentősége, hogy az ügylet a rendes gazdálkodás körébe tartozó volt, avagy sem. A felperesnek mint befektetési vállalkozásnak kifejezetten a rendes gazdálkodásába illeszkedett az általa forgalmazott értékpapírokkal való kereskedelem. Az ennek végzésére jogosító engedélye a perbeli ügyletek megkötésekor még részben sem volt korlátozott (felfüggesztett). Mindemelllett a támadott ügyleteket a volumenük (összezszerűségük) miatt sem lehetett olyan, a szokásosnál jelentősebb, rendkívüli tranzakciónak minősíteni, amely túlnőtt a felperes rendes gazdálkodásának keretein.

A Cstv. 40. § (2) bekezdésére alapított kereset ez okból alaptalan.

Az ítéltőábla az előzőekben kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta, az elsődleges és másodlagos kereseti kérelemre vonatkozó döntés helyes indokait a Pp. 254. § (3) bekezdés alkalmazásával nem ismételve meg; míg a Cstv. 40. § (2) bekezdéséhez fűzött indokolást a fentiek szerint módosította.

Az alperes részére megállapított ügyvédi munkadíj összegét az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdésének a)-b) pontja alapján, a (2) bekezdés alkalmazásával - az alperesi képviselő által kifejtett perképviselési tevékenységgel arányosan - mérsékelten határozta meg, egyben figyelemmel volt a 4/A. § (1) bekezdésre is.

Spiegelbergerné dr. Pofonka Mariann s.k.
bíró

A kiadmány hitelével:
(Szénási Rita)